

**Відгук офіційного опонента
на дисертацію Гринчишин Ірини Миколаївни
«Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад
в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації»,
подану до захисту на здобуття наукового ступеня
доктора економічних наук
за спеціальностями 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна
економіка; 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит**

Актуальність теми дисертації та її зв'язок із напрямками науково-дослідних робіт

Масштабні зміни суспільного розвитку супроводжуються необхідністю забезпечення високої якості та рівня життя населення територіальних громад незалежно від місця проживання, що вимагає переосмислення багатьох теорій, існуючих понять та усталених парадигм. Для обґрунтування природи системних змін у сфері регіонального соціально-економічного відтворення необхідно враховувати фінансово-економічні, соціальні та просторові чинники, які віддзеркалюють характер соціально-економічної диференціації. Враховуючи міждисциплінарний характер теоретико-методологічних основ дослідження, надзвичайної актуальності набувають запропоновані авторкою погляди щодо вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад не тільки у частині виконання функцій та забезпечення якості публічних послуг, а й через активізацію їхнього ендогенного потенціалу, формування сприятливого середовища та територіальної згуртованості.

Мета дисертації Гринчишин І.М. відповідає темі дослідження, перелік задач за змістом та кількістю є логічним та достатнім для досягнення поставленої мети. Наукова та практична цінність основної гіпотези авторки підтверджена обґрунтованими та достовірними результатами в межах об'єкту, яким виступили процеси функціонування бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації та реалізації політики регіонального розвитку, та

предмету, що представлений теоретико-методологічними засадами та прикладними аспектами функціонування бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад у контексті зменшення соціально-економічної диференціації їхнього розвитку.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідних робіт: «Фінансові механізми формування конвергентної моделі регіонального розвитку» (номер державної реєстрації 0112U000460); «Фінансове забезпечення розвитку територіальних громад Карпатського регіону в умовах реформування місцевого самоврядування» (номер державної реєстрації 0115U000018); «Ризики бюджетної децентралізації у формуванні фінансово-економічного потенціалу територіальних громад Карпатського регіону» (номер державної реєстрації 0117U003493); НДР «Організаційно-економічні засади розвитку соціальної сфери територіальних громад» (номер державної реєстрації 0117U006068); НДР «Наукові засади формування моделі сталого ендегенного зростання регіонів України в умовах адміністративно-фінансової децентралізації» (номер державної реєстрації 0117U000691); НДР «Механізми адміністративно-фінансової децентралізації: оцінка ефективності, напрями удосконалення» (номер державної реєстрації 0118U006583); НДР «Трансформація системи соціального захисту: національні пріоритети та регіональні особливості» (номер державної реєстрації 0117U003808); НДР «Зміцнення спроможності територіальних громад на основі ефективного використання ендегенного потенціалу» (номер державної реєстрації 0118U006607).

Зазначене дає підстави визнати тему дисертаційної роботи Гринчишин Ірини Миколаївни «Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації» актуальною в теоретичному та практичному сенсі.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Аналіз дисертації свідчить, що здобувачем виконано доволі ґрунтовне критичне вивчення теоретичного базису поставленої наукової проблеми щодо формування науково-методологічних засад і розроблення аналітико-практичного і науково-методологічного інструментарію вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації.

Основні наукові положення, висновки, рекомендації дисертаційної роботи викладені у 71 науковій праці, а саме: 2 одноосібних монографіях, 9 колективних монографіях (з них 3 зарубіжні), 28 статтях у наукових фахових виданнях та виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, 21 матеріалі науково-практичних конференцій, 11 публікаціях, що додатково відображають наукові результати дослідження. Вони мають теоретичне, методологічне та емпіричне обґрунтування, що обумовлено глибиною здійсненого здобувачем дослідження, а саме, опрацюванням 347 найменувань наукових, аналітичних та практичних джерел, що стосуються різноманітних аспектів суспільного розвитку за темою дисертації.

Як публікації, так і автореферат дисертації висвітлюють положення поданих на захист результатів дослідження із достатньою повнотою. Наукові положення, висновки і рекомендації, викладені в дисертаційній роботі Гринчишин І.М., базуються на міждисциплінарному підході до аналізу та діагностування об'єкту дослідження. Достовірність висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечена ґрунтовними знаннями і творчим використанням наукової методології та застосуванням сучасних методів проведення досліджень.

Для досягнення поставленої мети в дисертаційній роботі використовувалися загально-наукові та спеціальні методи дослідження, а саме: логічного узагальнення, аналізу, порівняння та синтезу; структурного, факторного, економіко-статистичного аналізу, метод декомпозиції,

просторової автокореляції, економіко-математичного моделювання, стратегічного і структурно-функціонального аналізу, графічні та картографічні методи, які склали комплекс принципів і методів наукового дослідження.

У дисертаційній роботі розкрито теоретико-методологічні основи добробуту територіальних громад (ст. 42-53, 70-81); детерміновано наукові підходи до трактування сутності, ознак та функцій територіальної громади (ст. 53-68). Авторкою обґрунтовано концептуальні засади забезпечення добробуту територіальної громади, які передбачають одночасне задіяння інструментарію місцевої політики соціально-економічного розвитку на засадах громадоцентричного підходу та інструментарію нової політики регіонального розвитку на основі диференційованого підходу (ст. 99-101), слушно зазначаючи, що імперативом добробуту територіальної громади є якість та рівень життя не залежно від місця проживання.

Наукову цінність викликає структурна детермінація бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад через виокремлення змістовної, стратегічно-програмної, функціональної та інституційної складових (ст. 118-124).

Викликає науковий інтерес запропонований авторкою методологічний підхід до дослідження бюджетних механізмів забезпечення добробуту в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації на основі тріади найбільш актуальних теорій та концепцій регіонального розвитку, фінансів та соціальних наук (ст. 144-146), практичну значущість представляє науково-методичний підхід до оцінювання добробуту територіальних громад (ст. 146-156, 248-275), а також використання авторкою методу просторової автокореляції, що дало змогу виявити «точки зростання» в регіоні та поширення ними позитивних імпульсів до розвитку інших громад (ст. 298-313).

Таким, що представляє науковий інтерес, є запропонована концепція забезпечення добробуту територіальних громад в умовах адміністративно-

фінансової децентралізації, що охоплює такі напрями: формування організаційно-економічних та фінансових умов забезпечення добробуту територіальних громад, вдосконалення інструментарію бюджетних механізмів, стимулювання жителів територіальної громади до забезпечення власного добробуту та інтенсифікації місцевого економічного розвитку через активізацію фінансово-економічного потенціалу (ст. 316-328);

Варто відмітити пропозиції авторки щодо удосконалення бюджетного інструментарію забезпечення добробуту територіальних громад, основою якого є бюджетне самозабезпечення (ст. 329-326); удосконалення програмних засад, які спрямовані на розвиток підприємницького та людського потенціалу, креативного сектору, пропагування локальної ідентичності та згуртованості (ст. 325-328). В дисертаційній роботі також надано низку рекомендацій щодо бюджетного регулювання, зокрема, трансформації бюджетної підтримки територіальних громад через Державний фонд регіонального розвитку в напрямі їхнього соціально-економічного розвитку та просторової інклюзивності (ст. 347-357).

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативних актів органів влади України; наукових праць провідних вітчизняних і зарубіжних учених; статистичних матеріалів; інформації, отриманої відповідно до публічних запитів; аналітичних розрахунків автора, виконаних у процесі дослідження, що дозволили авторці виконати дослідження на емпірично обґрунтованому рівні.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

До найбільш суттєвих результатів дисертаційної роботи, які в сукупності вирішують науково-практичну проблему формування концептуальних і теоретико-методологічних засад, науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах

поглиблення соціально-економічної диференціації, можуть бути віднесені наступні результати.

Серед наукових результатів, які подано вперше в ході дисертаційного дослідження відповідно до окреслених цілей та задач, зазначимо такі:

1) теоретико-методологічні засади забезпечення добробуту територіальних громад у контексті зниження соціально-економічної диференціації, що базуються на імперативах людського розвитку та високої якості й рівня життя, спільної відповідальності жителів та органів місцевого самоврядування за забезпечення добробуту, при цьому авторка цілком слушно визначає громадоцентричний підхід до забезпечення соціально-економічного розвитку на локальному рівні та диференційований підхід до регулювання розвитку територіальних громад у рамках реалізації державної регіональної політики (ст. 101-103, ст.138-148);

2) методологічний підхід до дослідження бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації, що ґрунтується на наукових положеннях: теорій фінансів (державні та місцеві фінанси, фіскальний федералізм), теорій регіонального розвитку (концепції місцевого розвитку (place-based development), ендогенно орієнтованого та інклюзивного розвитку), теорій добробуту громад та їхніх жителів (людського розвитку, якості життя та суб'єктивного добробуту, теорії соціального капіталу). Застосування авторкою засадничих положень вказаних теорій та імплементація міждисциплінарного підходу дали змогу з'ясувати роль бюджетних механізмів у забезпеченні добробуту територіальної громади (ст. 42-53, ст.146-148);

3) наукові положення щодо ефективізації бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад на основі методологічного обґрунтування компліментарності інструментарію: бюджетного регулювання розвитку територіальних громад (ст.347-357), бюджетного самозабезпечення (ст.333-335) та спільного фінансування проєктів міжмуніципального

співробітництва (ст.321-324). Це дозволить на думку авторки зменшити розриви між рівнем фінансово-економічного потенціалу та їхньої спроможності та допоможе нівелювати бар'єри соціального-економічного розвитку територіальних громад із низьким потенціалом;

4) концептуальні напрями забезпечення добробуту територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації, що охоплюють: формування організаційно-економічних та фінансових умов забезпечення добробуту територіальних громад, вдосконалення інструментарію бюджетних механізмів, стимулювання жителів територіальної громади до забезпечення власного добробуту та інтенсифікації місцевого економічного розвитку через активізацію фінансово-економічного потенціалу (ст.316-328);

5) модель трансформації бюджетних видатків компенсаційного типу (соціальних допомог) у бюджетні ресурси територіальних громад стимуляційного типу, елементами якої є перерозподіл повноважень між органами влади та місцевого самоврядування, переорієнтація бюджетних ресурсів у програми та проекти інвестиційної спрямованості, а також верифікація отримувачів соціальних допомог (ст. 375-378). На думку авторки розроблення такої моделі обґрунтовано, по-перше, концентрацією підвищеного розміру виплат на соціальний захист та соціальне забезпечення у громадах з низьким рівнем соціально-економічного розвитку, по-друге, необхідністю підвищення ефективності використання власних доходів та нарощення обсягу видатків інвестиційного спрямування;

Серед наукових результатів, які удосконалено в ході наукового дослідження, вкажемо на такі:

1) термінологічний апарат дослідження через уточнення сутності понять: «територіальна громада», визначення якого на відміну від уже існуючих, базується на ідентифікації її ознак та функцій, акцентує увагу на спільній відповідальності жителів територіальної громади та органів місцевого самоврядування у забезпеченні добробуту (ст.53-65); «спроможна територіальна громада», у визначенні якого наголошено на можливості

здіяяти ендogenous потенціал задля забезпечення добробуту територіальної громади (ст.66-70);

2) наукові положення щодо структурної детермінації бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад, який, на відміну від усталених, містить сутнісну, стратегічно-програмну, функціональну та інституційну складові. Зазначене дало змогу авторці акцентувати увагу на необхідності взаємоузгодження стратегічних і бюджетних цілей, розроблення бюджетних програм на основі індикаторів добробуту громади, що сприятиме послабленню суперечності між економічною ефективністю та соціальною справедливістю (ст.107-124);

3) науково-методичний підхід до оцінювання добробуту територіальних громад, що передбачає типологізацію територіальних громад за критеріями власних бюджетних ресурсів та рівнем залежності від зовнішнього бюджетного фінансування, обґрунтування показників у розрізі основних функцій територіальної громади(ст.150-157). Це дало змогу авторці оцінити рівень добробуту територіальних громад з урахуванням фінансових параметрів та виявити нерівності у їхній спроможності до забезпечення добробуту (ст. 248-275);

4) методологічний підхід до вивчення конфігурації центр-периферійних взаємодій в регіоні з позиції багаторівневої ієрархії з виділенням відповідних зрізів: економічного, соціального, просторового (ст.159-162). Визначення рівня взаємодій між територіальними громадами («точок зростання» та периферії), ступінь генерування позитивних імпульсів та їхньої абсорбції дало змогу авторці розробити необхідний бюджетний інструментарій реалізації політики регіонального розвитку (ст.298-315). Зазначене сприятиме активізації ендogenous потенціалу та просторовій інклюзивності територіальних громад;

Серед наукових результатів, що набули подальшого розвитку в ході дисертаційної роботи, вкажемо на такі:

1) наукові підходи до типологізації територіальних громад за видовими ознаками (типом поселення, чисельністю й складом населення, площею, фінансовими параметрами функціонування) та дихотомічними ознаками (центро-периферійні взаємодії, конвергентно-дивергентні процеси, інтегрованість і дезінтегрованість економічного простору) (ст.87-88) Використання вказаного підходу дозволило авторці запропонувати напрями бюджетного регулювання соціально-економічної диференціації розвитку територіальних громад і напрями інтенсифікації місцевого економічного розвитку;

2) індикативний методичний інструментарій оцінювання ефективності використання бюджетних ресурсів на основі аналізу чутливості змін видатків до їхніх надходжень (ст.201-208). Запропонований інструментарій дав змогу визначити пріоритетні напрями видатків бюджетів територіальних громад, а також поведінкові аспекти в частині виявлення більших темпів залучення трансфертів, на противагу нарощенню власних доходів;

3) фінансово-економічні положення щодо дієвості бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад України на основі триетапного підходу до компаративного аналізу зарубіжного досвіду децентралізації (ст.357-374). Це дало змогу виявити ефективні бюджетні механізми та дієві програми забезпечення добробуту територіальних громад із можливістю імплементації в Україні;

4) систематизація секторальних ризиків організації та фінансування публічних послуг у розрізі організаційно-інституційних, функціональних і фінансових ризиків, що дало змогу виявити їхній довгостроковий вплив на функціонування територіальних громад в умовах реалізації сучасних реформ і запропонувати сукупність заходів, спрямованих на їхнє нівелювання (ст.204-240), на основі чого авторкою запропоновано організаційно-економічний механізм міжсекторальної інтеграції бюджетних ресурсів на основі мультиканального фінансування медичних та соціальних послуг

(ст.322-324), що дає змогу зменшити дублювання функцій, оптимізувати бюджетні витрати, комплексно задовольняти публічні послуги, створити підґрунтя для зміцнення здоров'я жителів та добробуту територіальних громад.

Ідентичність автореферату та основних положень дисертації

Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до вимог МОН України. Автореферат викладено у науковому стилі, літературною мовою відповідно до встановлених вимог. Він в повній мірі відображає зміст дисертації, структуру, головні здобутки і положення дисертації. Зміст автореферату повністю ідентичний основним положенням дисертації та стисло відображає її зміст.

Повнота викладу основних наукових результатів роботи в опублікованих працях та авторефераті

За темою дисертації опубліковано 71 наукову працю, серед них: 11 монографій; 28 статей у наукових фахових виданнях, в т. ч. 21 стаття у наукових фахових виданнях України, 7 статей у періодичних виданнях інших держав (з них 23 – у виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз (2 – в базі Scopus, 1 – Web of Science); 21 публікація апробаційного характеру, 11 публікацій, що додатково відображають наукові результати дослідження, які вичерпно відображають результати дослідження.

Практичне значення отриманих результатів

Висновки, отримані у дисертації, мають теоретичну і практичну цінність. Вони можуть стати методологічною основою для вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації.

Практична цінність результатів дослідження визначається тим, що наукові розробки здобувача доведено до рівня методичних розробок та

практичних рекомендацій щодо розв'язання проблем забезпечення добробуту територіальних громад на основі вдосконалення бюджетних механізмів. Пропозиції та рекомендації, запропоновані у дисертаційній роботі можуть бути застосовані у роботі наукових та освітніх закладів, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

При цьому, практична значущість дослідження визначається відповідними науково-прикладними результатами, які враховано при підготовці здобувачів третього освітньо-науково рівня ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України» (довідка № 8/402 від 04.12.2020 р.).

Вагоме практичне значення мають результати дослідження, що використані державними органами влади України, зокрема, щодо механізму розподілу повноважень між різними рівнями публічного управління, використані Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (лист №04-14/14-2542 від 2.10.2017 р.); при прийнятті Закону України «Про соціальні послуги» в новій редакції Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (лист № 102/2735 від 13.05.2016 р.); щодо розроблення стратегічних орієнтирів розвитку регіонів та територіальних громад; Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (лист №8/13.4/1241-18 від 28.11.2018 р.) та низки інших.

Запропоновані авторкою рекомендації використані регіональними органами влади, місцевого самоврядування та іншими організаціями, зокрема, щодо громадського моніторингу виконання місцевих бюджетів Львівською обласною державною адміністрацією (лист №5/34-7656/0/2-15-10 від 9.11.2015 р.); щодо оцінки формування і використання фінансових ресурсів Львівської області територіальним управлінням Рахункової палати по Львівській, Волинській, Рівненській, Тернопільській, Івано-Франківській та Закарпатській областях (лист № 29-19/289 від 28.12.2015 р.); щодо

ідентифікації резервів бюджетних ресурсів та підвищення рівня соціально-економічного розвитку територіальної громади Постійною комісією Дрогобицької міської ради з питань планування бюджету, фінансів, цінової політики та інвестицій (лист № 322 від 22.10.2020 р.); щодо оптимізації бюджетних ресурсів та розвитку публічних послуг Новострілищанською селищною радою (лист № 635 від 29.12.2018 р.) та низкою інших.

Структура, стиль викладу та оформлення дисертації, її відповідність спеціальностям

Зміст дисертаційної роботи логічний, виклад матеріалу послідовний і належним чином обґрунтований та зрозуміло представлений. Дисертація складається з анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації – 488 сторінок, обсяг основного тексту 365 сторінок. Робота містить 35 аналітичних таблиць та 87 рисунків. Список використаних джерел охоплює 347 найменувань.

Дисертація за своїм фаховим спрямуванням відповідає переліку напрямів дослідження спеціальностей 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка та 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Дискусійні положення, недоліки та побажання

В цілому позитивно оцінюючи наукове та практичне значення одержаних авторкою результатів роботи, необхідно відмітити низку положень дисертації, які можна віднести до категорії дискусійних і таких, що потребують додаткових пояснень та аргументованого уточнення, зокрема:

1. У підрозділі 1.4 здобувачка окреслила дихотомічні ознаки територіальних громад (центр-периферійні взаємодії, конвергентно-дивергентні процеси, інтегрованість-дезінтегрованість економічного простору) та здійснила поглиблений аналіз в цьому напрямі, виявивши «точки зростання», що генерують позивні імпульси для розвитку прилеглої території, та периферію, яка характеризується просторовою інклюзивністю

або ж ексклюзивністю. Водночас, у Державній стратегії регіонального розвитку на період 2021-2027 рр. виділено типи функціональних територій, на яких фокусуватиметься державна регіональна політика. Вважаю, що варто було зазначити, чи корелює запропонована в дисертації методика і отримані результати із функціональними територіями, визначеними у Стратегії.

2. В роботі авторка використовує такі поняття як географія невдоволення та ареали добробуту (ст.89, 94, 347). Варто було б обґрунтувати зміст цих понять та їх місце у понятійному апараті дослідження добробуту територіальних громад.

3. Дисертаційна робота ґрунтовно опрацьована в аналітичній частині дослідження, висновки підтверджені авторськими розрахунками з урахуванням відповідного методичного інструментарію. Попри це, окремі положення дисертації мають скоріше описовий, а не проблемно-дискусійний характер. Зокрема, це стосується бюджетного забезпечення освіти (ст.238-244), проведений аналіз мав би слугувати для розроблення пропозицій та відповідних механізмів реалізації.

4. У роботі (п.4.2, п.4.3) на основі розрахунків авторкою доведено посилення диференціації на внутрішньорегіональному рівні (на прикладі Львівської області), обумовленими процесами адміністративно-фінансової децентралізації. Для цього використано алгоритм дослідження внутрішньорегіональної диференціації з використанням методів просторової автокореляції, індикаторів σ -конвергенції, регресійних моделей для виявлення β -конвергенції. Вважаю, що варто було б зазначити чи запропонований методичний підхід до визначення рівнів центр-периферійних взаємодій в регіоні та наявності конвергентно-дивергентних тенденцій може бути поширений на інші регіони України.

5. Вибудовуючи власну концепцію забезпечення добробуту територіальних громад (підрозділи 5.1, 5.2) автор правомірно наголошує на потребі диференційованого підходу до регулювання розвитку територіальних громад та необхідності удосконалення бюджетного регулювання. Водночас

дане положення не набуло розвитку у конкретизації пропозицій та механізмів задіяння таких інструментів як секторальна підтримка та державні цільові програми задля забезпечення добробуту територіальних громад в сучасних умовах.

Наведені недоліки роботи не носять деструктивного характеру і не знижують цінності одержаних авторкою під час дослідження науково-практичних результатів. Дискусійність та критичність окремих положень засвідчують складність та багатогранність науково-практичної проблеми, а також перспективи у проведенні авторкою подальших досліджень з цієї тематики.

Загальний висновок і оцінка дисертації щодо її відповідності чинним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук

Дисертація Гринчишин Ірини Миколаївни на тему «Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації» є завершеним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему. Вона містить теоретичні положення, розробки прикладного характеру, висновки і пропозиції щодо вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад. У сукупності зв'язок об'єкту, предмету, мети, завдань і методів дослідження, отримані нові науково-практичні результати дозволили науково обґрунтовано і емпірично доведено сформувати і вирішити важливу наукову проблему формування концептуальних і теоретико-методологічних положень, розроблення методичного інструментарію та практичних рекомендацій щодо вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації.

Враховуючи актуальність, новизну, важливість одержаних авторкою наукових результатів, їх обґрунтованість і достовірність, а також значну

практичну цінність сформульованих положень і висновків, можна стверджувати, що дисертаційна робота Гринчишин Ірини Миколаївни «Бюджетні механізми забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації» є актуальним науковим дослідженням, виконаним у відповідності до вимог пунктів 9, 10, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 р. та № 1159 від 30.12.2015 р., а її авторка, Гринчишин Ірина Миколаївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальностями 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка та 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Офіційний опонент

доктор економічних наук, професор,
ректор Луцького національного
технічного університету

І. М. Вахович